

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU¹⁾**

z dnia 18 stycznia 2005 r.

w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych

(Dz. U. Nr 19, poz. 167)

Na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781 oraz z 2005 r. Nr 17, poz. 141) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie, wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, w:

- 1) przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych;
- 2) przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi;
- 3) przedszkolach i szkołach integracyjnych.

§ 2. 1. Kształcenie dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach, o których mowa w § 1, organizuje się na każdym etapie edukacyjnym, w integracji z pełnosprawnymi rówieśnikami, w środowisku najbliższym ich miejsca zamieszkania.

2. Warunki i tryb przyjmowania dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie do przedszkoli, szkół i oddziałów, o których mowa w § 1, określają przepisy w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych.

§ 3. 1. Kształcenie dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w szkołach i oddziałach, o których mowa w § 1, jest prowadzone nie dłużej niż do ukończenia przez ucznia:

- 1) 18. roku życia - w przypadku szkoły podstawowej;
- 2) 21. roku życia - w przypadku gimnazjum;
- 3) 24. roku życia - w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej lub dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej.

2. Liczbę dzieci w oddziale przedszkola i liczbę uczniów w oddziale szkoły, o których mowa w § 1, określają przepisy w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

§ 4. 1. Przedszkola, szkoły i oddziały, o których mowa w § 1, zapewniają dzieciom i młodzieży niepełnosprawnym oraz niedostosowanym społecznie:

- 1) realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego;
- 2) odpowiednie warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne;
- 3) realizację programu wychowania przedszkolnego, programu nauczania, programu wychowawczego i programu profilaktyki, dostosowanych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, z wykorzystaniem odpowiednich form i metod pracy dydaktycznej i wychowawczej;
- 4) zajęcia rewalidacyjne lub zajęcia socjoterapeutyczne, stosownie do potrzeb;
- 5) integrację ze środowiskiem rówieśniczym.

2. Przedszkola, szkoły i oddziały, o których mowa w § 1, udzielają pomocy rodzicom (prawnym opiekunom) dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w zakresie doskonalenia umiejętności niezbędnych we wspieraniu ich rozwoju.

§ 5. 1. W przedszkolach i szkołach, o których mowa w § 1 pkt 2 i 3, zatrudnia się dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela w odpowiednich typach i rodzajach specjalnych przedszkoli i szkół oraz odpowiednich specjalistów, w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego.

2. Nauczyciele i specjaliści, o których mowa w ust. 1:

- 1) rozpoznają potrzeby edukacyjne i możliwości psychofizyczne dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie;
- 2) współorganizują zajęcia edukacyjne i pracę wychowawczą w formach integracyjnych, w szczególności:
 - a) wspólnie z nauczycielami prowadzącymi zajęcia edukacyjne wybierają lub opracowują programy wychowania przedszkolnego i programy nauczania,
 - b) dostosowują realizację programów wychowania przedszkolnego, programów nauczania, programu wychowawczego i programu profilaktyki do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i

możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie,

- c) w zależności od indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie, wspólnie z nauczycielami prowadzącymi zajęcia edukacyjne, opracowują dla każdego ucznia i realizują indywidualne programy edukacyjne określające zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów oraz rodzaj zajęć rewalidacyjnych lub zajęć socjoterapeutycznych prowadzonych z uczniem,
- d) uczestniczą w zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez innych nauczycieli;
- 3) prowadzą zajęcia rewalidacyjne lub zajęcia socjoterapeutyczne;
- 4) udzielają pomocy nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne w doborze metod pracy z uczniami niepełnosprawnymi oraz niedostosowanymi społecznie;
- 5) prowadzą lub organizują różnego rodzaju formy pomocy pedagogicznej i psychologicznej dla dziecka i jego rodziny.

3. Dyrektor przedszkola lub szkoły ustala zajęcia, w których, ze względu na potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie, uczestniczą nauczyciele i specjaliści, o których mowa w ust. 1.

§ 6. 1. Warunki i formę sprawdzianu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej, zwanego dalej "sprawdzianem", egzaminu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w gimnazjum, zwanego dalej "egzaminem gimnazjalnym", egzaminu maturalnego, egzaminu dojrzałości, a także egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe oraz egzaminu z przygotowania zawodowego i egzaminu z nauki zawodu, przeprowadzanych zgodnie z przepisami w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, dostosowuje się do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia lub absolwenta niepełnosprawnego lub niedostosowanego społecznie, na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

2. W szkole, w której do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystępują uczniowie lub absolwenci niepełnosprawni lub niedostosowani społecznie, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego, w porozumieniu z okręgową komisją egzaminacyjną, zapewnia warunki i formę przeprowadzenia sprawdzianu lub egzaminu odpowiednie do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów lub absolwentów, z uwzględnieniem rodzaju ich niepełnosprawności, w szczególności przez:

- 1) zminimalizowanie ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, wykorzystanie odpowiedniego sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych;
- 2) odpowiednie przedłużenie czasu przewidzianego na przeprowadzenie sprawdzianu lub egzaminu.

3. W szkole, w której do egzaminu dojrzałości, egzaminu z przygotowania zawodowego lub egzaminu z nauki zawodu przystępują absolwenci niepełnosprawni lub niedostosowani społecznie, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zapewnienie warunków i formy przeprowadzenia egzaminu, o których mowa w ust. 2, należy odpowiednio do przewodniczącego państwowej komisji egzaminacyjnej i przewodniczącego komisji egzaminacyjnej.

4. Dla uczniów:

- 1) niesłyszących,
- 2) słabo słyszących,
- 3) niewidomych,
- 4) słabo widzących,
- 5) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,

posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, przystępujących do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, przygotowuje się zestawy zadań dostosowane do rodzaju ich niepełnosprawności.

5. Dla absolwentów niewidomych i słabo widzących, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, przystępujących do egzaminu maturalnego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, przygotowuje się arkusze egzaminacyjne dostosowane do rodzaju ich niepełnosprawności.

6. Dla absolwentów niesłyszących, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, przystępujących do egzaminu maturalnego z języka polskiego, historii, wiedzy o społeczeństwie i języka obcego nowożytnego, przygotowuje się arkusze egzaminacyjne dostosowane do rodzaju ich niepełnosprawności.

7. W czasie przeprowadzania sprawdzianu lub egzaminów, o których mowa w ust. 1, należy zapewnić obecność specjalisty z zakresu danej niepełnosprawności lub niedostosowania społecznego, w szczególności: oligofrenopedagoga, tyflop pedagoga, surdopedagoga lub pedagoga resocjalizacji oraz tłumacza języka migowego, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem lub absolwentem niepełnosprawnym lub niedostosowanym społecznie i pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

8. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej opracowuje szczegółową informację o sposobie dostosowania warunków i formy przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe do potrzeb uczniów i absolwentów niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie i podaje ją do publicznej wiadomości na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, nie później niż na 12 miesięcy przed terminem sprawdzianu lub egzaminu.

9. Warunki i formę przeprowadzania egzaminu dojrzałości, egzaminu z przygotowania zawodowego i egzaminu z nauki zawodu dostosowuje się do potrzeb absolwentów niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie, uwzględniając odpowiednio informację, o której mowa w ust. 8.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej i Sportu kieruje działem administracji rządowej - oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej i Sportu (Dz. U. Nr 134, poz. 1426).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone [zarządzeniem nr 29](#) Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 października 1993 r. w sprawie zasad organizowania opieki nad uczniami niepełnosprawnymi, ich kształcenia w ogólnodostępnych i integracyjnych publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz organizacji kształcenia specjalnego (Dz. Urz. MEN Nr 9, poz. 36).